

طرح دوره نظری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

عنوان درس : نظام های عرضه خدمات سلامت	گروه آموزشی: پرستاری سلامت جامعه				
تعداد واحد: ۱ واحد نظری	دانشکده: پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت				
تعداد گروه هدف: ۴ نفر	مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هر جلسه				
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف : کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه (ترم ۳)	نوع تدریس: مجازی				
استاد مسئول: دکتر نگار پوروخشوری	زمان شروع: نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ (مهر ۱۴۰۳)				
مشخصات استاد:					
نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس	تلفن همراه	آدرس ایمیل
نگار	پوروخشوری	استادیار دکتری تخصصی	۰۱۳ - ۳۳۵۵۵۰۵۸ گروه پرستاری	۰۹۱۱۳۶۴۷۳۳	nvakhshoori@gmail.com

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی مختصری در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در مورد درس بنویسید.

این درس به منظور آشنایی با تاریخچه توسعه نظام های خدمات سلامت، خدمات اساسی بهداشت و مراقبت اولیه بهداشتی، پوشش همگانی سلامت، انواع نظام های عرضه خدمات سلامت، اهداف و کارکردهای نظام های عرضه خدمات سلامت، موسسات سلامتی در نظام های ارائه خدمات، عوامل تاثیر گذار بر نحوه ارائه خدمات سلامت در نظام های مختلف، راهکارهای بازنگری و اصلاحات در نظام های عرضه خدمات سلامت و مقایسه نظام های رده خدمات سلامت در ایران و جهان می باشد. نظام های آموزشی بطور عام و نظام های آموزش عالی بطور خاص به عنوان یکی از زیر ساخت ها و زیرنظام های مهم موجود در هر جامعه، در مسیر تامین اهداف بقاء، رشد و توسعه ملت ها در طول دوران های مختلف دستخوش تغییر و تحولاتی شده اند. چهار قالب کلی نیروها و عوامل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به گونه ای بر شکل گیری نظام ها و ساختارهای آموزشی و نیز ادامه حیات آنها در ادوار مختلف تاثیر گذار بوده اند. با تحولات دنیای پیچیده امروز، روش های آموزشی با سرعت شگرفی دستخوش تغییرات شده اند بطوریکه مدت هاست گذر از یادگیری مبتنی بر معلم و سخنرانی که امروزه بطور غالب مورد استفاده قرار گرفته است و ایجاد فرهنگ یادگیری فعال و فراگیر محور بعنوان یکی از اهداف مهم آموزش نوین در بسیاری از منابع معتبر آموزشی توصیه اکید می شود. این رسالت مهم که آموزش باید مبتنی بر نیاز جامعه و بر مبنای توسعه ملت ها برنامه ریزی و اجرا گردد بر همگان پوشیده نیست.

دکتر پوروخشوری

عضو هیئت علمی و استادیار گروه پرستاری سلامت جامعه

دانشکده پرستاری و مامایی رشت

۱۴۰۳/۶/۱۵

اهداف درس:

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نظام های عرضه خدمات سلامت با محوریت پرستاری سلامت جامعه به نحوی که بتواند به عنوان یک عضو فعال در تیم نظام سرآمد موثر بوده و سهمی در سیاست گذاری های نظام ارائه خدمات بهداشتی ایفا نماید.

اهداف ویژه: در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

- ۱- تاریخچه پزشکی و بهداشت را و مراقبت پزشکی دوران باستان را توضیح دهد.
- ۲- پزشکی در اوایل دوره تاریخ را شرح دهد.
- ۳- قادر به تفکیک مراقبت پزشکی در دوران باستان از مراقبت های کنونی باشد.
- ۴- پزشکی در اوایل دوره تاریخ و تاریخچه پزشکی و بهداشت در سایر نقاط جهان را شرح دهد.
- ۵- پزشکی در سده های میانی (قرون وسطی) و جنبش به سازی را تجزیه و تحلیل کند را تحلیل نماید.
- ۶- چگونگی پیدایش پزشکی نوین را شرح دهد.
- ۷- نیازهای بهداشتی افراد در پزشکی پیشگیری را تحلیل نماید.
- ۸- پزشکی درمانی را با پزشکی اجتماعی مقایسه نماید.
- ۹- مفاهیم بهداشت همگانی را شرح دهد.
- ۱۰- مفاهیم پایه سلامت را توضیح دهد.
- ۱۱- نقش متقابل سلامت و اقتصاد را شرح دهد.
- ۱۲- نقش دولت ها در تامین، حفظ و ارتقاء سلامت را تحلیل نماید.
- ۱۳- نیازهای اجتماعی خاص کودکان در بلایا را تجزیه و تحلیل کند.
- ۱۴- چارچوب نظری نظام های سلامت را شرح دهد.
- ۱۵- نارسایی های بخش سلامت را تحلیل نماید.
- ۱۶- نظام سلامت را تعریف کند.
- ۱۷- اهداف و کارکردهای نظام سلامت (ارائه خدمات سلامت، تولید منابع (سرمایه گذاری در تولید منابع انسانی و فیزیکی)، اهداف تامین مالی سلامت، تولید) را شرح دهد.
- ۱۸- اجزای اصلی نظام های بهداشتی را توضیح دهد.
- ۱۹- حیطه های عدالت در سلامت را توضیح دهد.
- ۲۰- عدالت در نظام سلامت ایران از نگاه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را شرح دهد.
- ۲۱- دیدگاه سازمان جهانی بهداشت در خصوص پوشش همگانی را تحلیل نماید.
- ۲۲- دیدگاه های بانک جهانی در زمینه انباشت خطر و پوشش همگانی را تحلیل نماید.
- ۲۳- در خصوص نقش دولت ها در تامین، حفظ و ارتقاء سلامت بازاندیشی نماید.
- ۲۴- نارسایی های بخش سلامت را نقد نماید.
- ۲۵- دسته بندی کشورها بر اساس نظام های اقتصادی را توضیح دهد.
- ۲۶- سیستم مشارکت (تعاون) همگانی را تحلیل نماید.

- ۲۷- نظام های بیمه های عمومی را تجزیه و تحلیل کند.
- ۲۸- نظام بهداشت و درمان ملی را شرح دهد.
- ۲۹- تقسیم بندی بر اساس نظام های پرداخت و تامین مالی را تحلیل نماید.
- ۳۰- خصوصیات عمده نظام های بهداشتی-درمانی (از نوع تقسیم بندی WHO) در کشورهای مختلف را ارزشیابی نماید.
- ۳۱- قوانین مرتبط با سلامتی و نظام سلامت را شرح دهد.
- ۳۲- ساختار نظام بهداشتی و درمانی ایران را تحلیل نماید.
- ۳۳- نظام مراقبت های بهداشتی اولیه در ایران را ارزشیابی نماید.
- ۳۴- ساختار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نظام شبکه در ایران را نقد نماید.
- ۳۵- سطوح ارائه خدمات بهداشتی درمانی را توضیح دهد.
- ۳۶- در خصوص پزشک خانواده و بیمه همگانی روستاییان بازنندیشی نماید.
- ۳۷- نظام بیمه های همگانی سلامت را تجزیه و تحلیل نماید.
- ۳۸- وضعیت موجود نظام سلامت از نظر پتانسیل ها و مزیت ها را توضیح دهد.
- ۳۹- وضعیت موجود نظام سلامت از لحاظ چالش ها را شرح دهد.
- ۴۰- اهداف کلان، کمی، راهبردها و اقدامات اساسی نظام سلامت را تحلیل نماید.

تقویم درسی - نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

جلسه	عنوان	مدرس	بازه زمانی (ساعت/ روز)	روش تدریس (صوتی / چند رسانه ای)	تاریخ
۱	- بیان طرح درس و اهداف - تاریخچه پزشکی و بهداشت، - مراقبت پزشکی در دوران باستان، پزشکی در اوایل دوره تاریخ - تاریخچه پزشکی و بهداشت در سایر نقاط جهان - پزشکی در سده های میانی (قرون وسطی) - جنبش به سازی - پیدایش پزشکی نوین - پزشکی پیشگیری و پزشکی درمانی - پزشکی اجتماعی - مفاهیم بهداشت همگانی	دکتر پوروخشوری	۲ ساعت	- فایل تدریس چند رسانه ای (ویدئوی تدریس) - پرسش و پاسخ کلاسی - فعالیت کلاسی - بحث در گروه های کوچک - پروژه محور	۱۴۰۳/۶/۲۸ کلاس حضوری
۲	- آشنایی با مفاهیم پایه سلامت - نقش متقابل سلامت و اقتصاد - نقش دولت ها در تامین، حفظ و ارتقاء سلامت - نارسایی های بخش سلامت - چارچوب نظری نظام های سلامت - تعریف نظام سلامت - اهداف و کارکردهای نظام سلامت (ارائه خدمات سلامت، تولید منابع، سرمایه گذاری در تولید منابع انسانی و فیزیکی، اهداف تامین مالی سلامت، تولید) - اجزای اصلی نظام های بهداشتی	دکتر پوروخشوری	۲ ساعت	- فایل تدریس چند رسانه ای (ویدئوی تدریس) - پرسش و پاسخ کلاسی - فعالیت کلاسی - بحث در گروه های کوچک - پروژه محور	۱۴۰۳/۷/۴ کلاس حضوری
۳	- حیطه های عدالت در سلامت - عدالت در تامین مالی خدمات سلامت/عدالت در ارائه خدمات سلامت/عدالت در پیامدهای سلامت - عدالت در نظام سلامت ایران از نگاه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - دیدگاه سازمان جهانی بهداشت در خصوص پوشش همگانی	دکتر پوروخشوری	۲ ساعت	- فایل تدریس چند رسانه ای (ویدئوی تدریس) - پرسش و پاسخ کلاسی - بحث در گروه های کوچک - پروژه محور	۱۴۰۳/۷/۱۱ کلاس حضوری

				<p>- دیدگاه‌های بانک جهانی در زمینه انباشت خطر و پوشش همگانی</p> <p>- نقش دولت‌ها در تامین، حفظ و ارتقاء سلامت</p> <p>- نارسایی‌های بخش سلامت</p>	
۱۴۰۳/۷/۱۸	<p>- فایل تدریس چند رسانه‌ای (ویدئوی تدریس)</p> <p>- پرسش و پاسخ کلاسی</p> <p>- فعالیت کلاسی</p> <p>- بحث در گروه‌های کوچک</p> <p>- پروژه محور</p>	۲ ساعت	دکتر پوروخشوری	<p>- دسته‌بندی کشورها بر اساس نظام‌های اقتصادی</p> <p>- سیستم مشارکت (تعاون) همگانی</p> <p>- نظام‌های بیمه‌های عمومی</p> <p>- نظام بهداشت و درمان ملی</p> <p>- تقسیم‌بندی بر اساس نظام‌های پرداخت و تامین مالی</p> <p>- مقایسه خصوصیات عمده نظام‌های بهداشتی - درمانی (از نوع تقسیم‌بندی WHF) در کشورهای مختلف</p>	۴
۱۴۰۳/۷/۲۵	<p>- فایل تدریس چند رسانه‌ای (ویدئوی تدریس)</p> <p>- پرسش و پاسخ کلاسی</p> <p>- فعالیت کلاسی</p> <p>- بحث در گروه‌های کوچک</p> <p>- پروژه محور</p>	۲ ساعت	دکتر پوروخشوری	<p>- تاریخچه اجمالی نظام سلامت و تحولات آن</p> <p>- پس از پیروزی انقلاب اسلامی</p> <p>- قوانین مرتبط با سلامتی و نظام سلامت</p> <p>- بندهای قانونی مرتبط در قانون اساسی</p> <p>- قانون وظایف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مصوب مجلس شورای اسلامی</p> <p>- بندهای مرتبط در قانون برنامه چهارم توسعه</p> <p>- ساختار نظام بهداشتی و درمانی در ایران</p> <p>- اجزای نظام سلامت پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران</p> <p>- نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه در ایران</p> <p>- ساختار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نظام شبکه در ایران</p>	۵
۱۴۰۳/۸/۲	<p>- فایل تدریس چند رسانه‌ای (ویدئوی تدریس)</p> <p>- پرسش و پاسخ کلاسی</p> <p>- فعالیت کلاسی</p> <p>- بحث در گروه‌های کوچک</p> <p>- پروژه محور</p>	۲ ساعت	دکتر پوروخشوری	<p>- سطوح ارائه خدمات بهداشتی درمانی در بخش دولتی</p> <p>- خدمات سرپایی</p> <p>- مرکز بهداشتی درمانی روستایی/واحد</p> <p>- تسهیلات زایمانی</p> <p>- سطح شهری خدمات</p> <p>- پایگاه بهداشت شهری/مرکز بهداشتی درمانی شهری (مرکز ارائه خدمات سلامت شهری)</p> <p>- خدمات بستری</p> <p>- بیمارستان‌های شهرستان/بیمارستان‌های آموزشی</p>	۶

				<p>- پزشک خانواده و بیمه همگانی روستاییان</p> <p>- نظام بیمه‌های همگانی سلامت</p>	
۱۴۰۳/۸/۹	<p>-فایل تدریس چند رسانه ای (ویدئوی تدریس)</p> <p>-پرسش و پاسخ کلاسی</p> <p>-فعالیت کلاسی</p> <p>-بحث در گروه های کوچک</p> <p>-پروژه محور</p>	۲ ساعت	دکتر پوروخشوری	<p>-وضعیت موجود نظام سلامت از نظر پتانسیل ها و مزیت ها</p> <p>-وضعیت موجود نظام سلامت از لحاظ چالش ها</p> <p>-اهداف کلان، کمی، راهبردها و اقدامات اساسی نظام سلامت</p> <p>-تامین، حفظ و ارتقای سلامت آحاد مردم</p> <p>-افزایش عدالت و کاهش نابرابری های سلامت در میان کلیه آحاد کشور، صرف نظر از موقعیت جغرافیایی، شغل و میزان درآمد</p> <p>-افزایش پاسخ گویی نظام ارائه خدمات سلامت و ارتقای میزان رضایت مندی مردم از خدمات سلامت</p>	۷

نحوه تدریس:

وظایف استاد	وظایف دانشجویان	توضیح	خیر	بلی	انتخاب
					ماژول ها
<ul style="list-style-type: none"> - معرفی اهداف دوره و نحوه ارزشیابی - تدریس با روشهای مختلف ترکیبی بر مبنای اهداف دوره - ایجاد سوال بر مبنای محتوا های ارائه شده با هدف تقویت تفکر نقادانه و استدلال 	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه محتواها در زمان مقرر - تهیه تکالیف - بررسی نقادانه موضوعات علمی (حضور و مجازی) - استفاده از محتواهای علمی در پاسخ به سوالات و تمرین های محول شده 	<ul style="list-style-type: none"> محتوای ارائه شده شامل: - عکس - فیلم - فایل صوتی - فایل متنی - e-Book - پاور پوینت 		√	محتوا و منابع اصلی
<ul style="list-style-type: none"> - معرفی سایت های مفید و معتبر - هدایت دانشجویان در جهت انجام یادگیری فعال و دانشجو محور 	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه در محدوده زمانی تعیین شده - به اشتراک گذاری مقالات علمی مبتنی بر شواهد - جستجو و تهیه مواد آموزشی مکمل 	<ul style="list-style-type: none"> کتاب های الکترونیک و مقالات پژوهشی معرفی شده 		√	منابع مطالعه بیشتر
<ul style="list-style-type: none"> ارائه و طرح تمرین به عنوان تکالیف 	<ul style="list-style-type: none"> انجام تمرین در محدوده زمانی تعیین شده 	<ul style="list-style-type: none"> تحلیل Case 		√	تمرین ها
<ul style="list-style-type: none"> هدایت بحث 	<ul style="list-style-type: none"> - شرکت فعال در بحث های بالینی نقادانه - پاسخ به سوالات استاد 	<ul style="list-style-type: none"> ایجاد شرایط بحث گروهی 		√	بحث گروهی
<ul style="list-style-type: none"> طرح سوال به دانشجویان و ارائه بازخورد 	<ul style="list-style-type: none"> - پاسخ به سوالات - شرکت فعال در جلسات پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> حضور 		√	طرح سوال
<ul style="list-style-type: none"> پاسخ به سوالات دانشجویان 	<ul style="list-style-type: none"> طرح سوال در صورت وجود ابهام 	<ul style="list-style-type: none"> حضور 		√	سوالات متداول
<ul style="list-style-type: none"> - ارزشیابی نهایی 	<ul style="list-style-type: none"> شرکت در آزمون در زمان تعیین شده 	<ul style="list-style-type: none"> حضور 		√	آزمون و ارزشیابی
<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد تکالیف در خصوص موضوعات درسی - بررسی و نمره گذاری تکالیف و اعلام نمره نهایی 	<ul style="list-style-type: none"> - انجام به موقع تکالیف و ارائه کنفرانس طبق زمان بندی استاد طبق طرح دوره - فعالیت های آموزشی 	<ul style="list-style-type: none"> ارائه در جلسات اولیه 		√	تکالیف و پروژه ها

منابع اصلی درس:

1. Stanhope. Lancaster, Foundations of Nursing in the community, Mosby, Last Edition.
2. Talbot,L.Verrinder G.Promoting health- The primary health care approach, , Elsevier, Last Edition
3. Butler, J.T.Principles of health education and health promotion, Wadsworth, Last Edition.
4. Merson.M H Balck, R E Mills A. International public health, Jones and Bartlett, Last Edition.
5. Seedhouse D. The foundation for achievement health, John Wiley and Sons. LTD,Last Edition
6. Katz L. Pabordy A. and Doughins J., Promoting Health : Knowledge and Practice, The Open University, Last Edition

۷. اصول خدمات بهداشتی، حسین شجاعی تهرانی، فرید عبادی فرد آذر، آخرین چاپ

۸. اصول و مبانی خدمات بهداشتی، نسرین رحیمی، آخرین چاپ

۹. بهداشت عمومی، پریش حلیم سرشت، اسماعیل دل پیشه، آخرین چاپ

منابع مطالعه بیشتر:

نوع محتوا

- پاورپوینت همراه با صوت متن (Word, Pdf) تصویر پاورپوینت انیمیشن اسکورم اتوران فیلم
- صوتی سایر موارد (توضیح دهید.....)
- قابل دانلود غیر قابل دانلود

تکالیف و پروژه ها:

. تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	پرزنت کنفرانس برای دانشجو از موضوعات ارائه شده	- تهیه کنفرانس از منابع معتبر - کاربرد روش های مختلف چند رسانه ای مجازی برای پرزنت کنفرانس - استفاده از مقالات و شواهد معتبر (مقالات مرورسیستماتیک و متاآنالیز) برای پشتیبانی از نتایج مطرح شده	در تاریخ تعیین شده جلسه آخر	حضور در کلاس	تکمیل یادگیری دانشجو و آشنایی با مسائل نظام های عرضه خدمات سلامت
۲	مطالعه منابع هر جلسه، پاسخ به تمرین های پایان جلسات در زمان مقرر	- مطالعه منابع و پاسخ به سوالات هفتگی استاد	در مدت تعیین شده تا پایان ترم	- کلاس حضور - از طریق ایمیل	تکمیل یادگیری دانشجو و آشنایی با مسائل نظام های عرضه خدمات سلامت

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ■ ب) پایان دوره ■

تاریخ	نمره	روش ارزشیابی
جلسات حضور کلاس	۱۰٪	حضور فعال در هر جلسه و فعالیت های کلاسی
در محدوده زمانی مشخص شده	۳۰٪	ارائه کنفرانس کامل و جامع با استفاده از مولتی مدیا
طبق برنامه دانشکده	۶۰٪	آزمون پایان ترم

مقررات و انتظارات از دانشجویان/ شرکت کنندگان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئونات اسلامی
- ✓ مطالعه طرح درس و موضوعات درسی
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در کلاس های حضوری و بحث گروهی
- ✓ شرکت در آزمون حضوری میان ترم و پایان ترم